

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет філологічний
Кафедра германської та слов'янської філології**

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА РОСІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 014 Середня освіти

предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література
(англійська))

за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова і література
(англійська))»

мова навчання російська

Розробник:

канд. філол. наук, доцент кафедри германської та слов'янської філології
Маторіна Н. М.

Рецензенти:

Глуценко В. А. – доктор філологічних наук, професор кафедри германської та слов'янської філології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Рубан А. А. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри російської мови та літератури ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри германської та слов'янської філології ДВНЗ «ДДПУ»

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

д. філол. н., проф. Глуценко Володимир Андрійович

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

30 серпня 2021 р.

протокол № 1

**Опис навчальної дисципліни
«Сучасна російська літературна мова»**

Назва	Сучасна російська літературна мова
Кількість кредитів	3 кредити
Рік підготовки, семестр	1 рік навчання, 2 семестр
Компонент освітньої програми	Вибірковий компонент ОП
Викладач	Маторіна Наталя Михайлівна, доцент кафедри ГСФ, кандидат філологічних наук
Контактна інформація	n.m.matorina@gmail.com
Консультації	Щоп'ятниці о 13:00
Анотація навчальної дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Сучасна російська літературна мова» належить до блоку вибіркових дисциплін з другої іноземної мови, підготовки фахівців зі спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)). Курс вивчається у 2-му семестрі й завершується заліком.</p> <p>Об'єктом вивчення є система російської мови на всіх мовних рівнях (від фонетики до синтаксису).</p> <p>Предмет вивчення: система сучасної російської мови на різних її рівнях: фонетичному, лексико-фразеологічному, морфологічному, синтаксичному; норми російської граматики; орфоепічні норми сучасної російської мови; принципи й правила орфографії й пунктуації.</p> <p>Основними організаційними формами навчання є лекційні та практичні заняття. <i>Лекції</i> формують систему основних лінгвістичних знань. <i>Практичні заняття</i> закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання з курсу, формують у студентів навички лінгвістичного аналізу будь-якого тексту. На практичних заняттях розглядаються найбільш проблемні питання курсу як у вигляді дискусій, так й у формі доповідей і презентацій студентів. Курс викладається російською мовою.</p>
Опис навчальної дисципліни	<p>Мета навчальної дисципліни: курс повинен допомогти студентам засвоїти систему сучасної російської мови й опанувати її норми – орфоепічні, орфографічні, лексико-граматичні, пунктуаційні тощо.</p> <p>Ключові слова: мова як система, мовні яруси, російська мова, лінгвістичний аналіз тексту, середня профільна школа.</p> <p>Очікувані результати навчання:</p>

	<p>Уміє оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності. Здатний цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.</p> <p>Знає та розуміє сучасні філологічні й дидактичні засади навчання російської мови, мовні норми, особливості використання мовних одиниць у певному контексті.</p> <p>Володіє комунікативною компетентністю з російської мови, здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.</p> <p>Уміє термінологічно правильно (на рівні сучасної науки про мову) визначати будь-яку лексичну, фонетичну й граматичну категорію.</p> <p>Уміє давати кваліфікований лексико-граматичний аналіз будь-якого тексту.</p> <p>Уміє писати абсолютно грамотно.</p> <p>Уміє знаходити лексико-граматичні, орфографічні й пунктуаційні помилки в текстах (рукописних і друкованих).</p> <p>Уміє грамотно, з урахуванням сучасних тенденцій, обрати мовний матеріал, найбільш цілеспрямований і перспективний, адекватний умовам існування тексту, що створюється.</p> <p>Матеріали та ресурси: <i>посилання на дистанційний курс</i> → http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2041 <i>навчально-методичні матеріали</i> → <i>Маторіна Н. М.</i> Російська мова в запитаннях та відповідях. 3-тє вид., переробл. та виправл. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2020. Ч. 1. 240 с. [російською мовою]. <i>Маторіна Н. М.</i> Російська мова в запитаннях та відповідях. 2-ге вид., переробл. та виправл. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2020. Ч. 2. 230 с. [російською мовою]. <i>Маторіна Н. М.</i> Види лінгвістичного розбору у схемах та зразках: навчально-методичний посібник. 3-тє вид., виправл. і доп. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2020. 70 с. [російською мовою]. <i>наявне обладнання</i> → ноутбук, проектор (ауд. 307).</p>
Теми	<p>Тема 1. Фонетика. Графіка. Орфографія. Орфоепія.</p> <p>Тема 2. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія.</p> <p>Тема 3. Морфеміка. Словотвір.</p> <p>Тема 4. Морфологія. Самостійні частини мови.</p> <p>Тема 5. Морфологія. Службові частини мови.</p> <p>Тема 6. Синтаксис простого речення.</p> <p>Тема 7. Синтаксис складного речення.</p>
Методичні поради для викладачів «Як	<p><i>Методи навчання:</i> лекції, дискусії, співбесіди; конспектування, анотування, рецензування, тестування, доповіді, складання рефератів; ділові ігри; метод демонстрацій; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та</p>

навчати?»	комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота тощо.
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	Відвідування лекцій і практичних занять та активна участь у цих заняттях; виконання самостійних, індивідуальних та групових завдань (доповіді, презентації, проєкти, конспектування тощо); розробка навчально-методичних матеріалів до уроків лінгвістичного циклу в старшій профільній школі; участь у щорічній (травневій) Всеукраїнській конференції викладачів і студентів ДДПУ, учителів та учнів середньої профільної школи (підготовка доповідей, публікація тез у збірнику матеріалів конференції); підготовка національних статей до кафедрального збірника наукових праць «Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології» тощо.
Оцінювання	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p><i>Види контролю:</i> поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (залік).</p> <p><i>Методи контролю:</i> спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, тестування, оцінювання самостійної роботи, лінгвістичний аналіз тексту тощо.</p> <p><i>Форми контролю:</i> індивідуальна та фронтальна перевірка.</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до <i>Положення про контрольні заходи у «ДДПУ»</i> (https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів, отриманих під час практичного заняття, здійснюється за такими критеріями: під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття; під час тестування – за правильні відповіді на запитання тесту з теми заняття; у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні.</p> <p>Дисципліна оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів.</p> <p>Залік як форма контролю передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.</p> <p><i>Основні вимоги:</i> для отримання високих балів під час вивчення</p>

дисципліни «Сучасна російська літературна мова» крім виконання завдань до практичних занять та завдань самостійного блоку необхідними є дотримання основ академічної доброчесності, а також усвідомлення наступних правил: неприпустимість пропусків, запізнень; правил поведінки на заняттях (активна участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи тощо); заохочень і стягнень (за що можуть нараховуватися або відніматися бали).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, отримання другої вищої освіти) навчання може відбуватись в онлайн формі або за індивідуальним графіком (Положення про навчання здобувачів за індивідуальним графіком <https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/021.pdf>).

Політика щодо дедлайнів та перескладань: перездача та повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДДПУ (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>)

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (від 1 до 5 балів).

Здобувачі, які отримали незадовільну оцінку або були не допущені до підсумкового контролю, мають можливість ліквідувати академічну заборгованість згідно з відповідним графіком. Умовою для ліквідації академічної заборгованості є накопичення необхідної кількості балів (для досягнення 60 балів) за виконання визначених викладачем додаткових самостійних завдань до повторного складання контрольного заходу.

Політика щодо академічної доброчесності: Положення про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДДПУ (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf>)

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату та допускаються до захисту без порушень (плагіат фрагментів письмових робіт та повних текстів; плагіат ідей, даних, моделей, ілюстрацій тощо; відсутність належних посилань; помилки цитування) із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.

Розподіл балів, що можуть здобути студенти за темами та за формами навчальних занять

Тема	Лекції				Практичні заняття				Самостійна робота			
	денна		заочна		денна		заочна		денна		заочна	
	max	min	max	min	max	min	max	min	max	min	max	min
T 1	2	1	1	1	6	4	3	1	6	3	8	5
T 2	2	1	1	1	6	4	3	1	6	3	8	5

	Т3	2	1	1	1	6	4	4	2	6	3	8	5
	Т4	2	1	1	1	6	4	5	3	6	3	8	5
	Т5	2	1	1	1	6	4	5	3	6	3	8	5
	Т6	2	1	2	1	6	4	5	3	7	5	10	6
	Т7	2	1	3	1	6	4	5	3	7	5	10	6
	Разом	14	7	10	7	42	28	30	16	44	25	60	37
Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»	Вивчення навчальної дисципліни дозволяє сформувати компетентності, необхідні для професійної діяльності в якості вчителя російської мови та зарубіжної літератури в середній профільній школі. Навчальна дисципліна викладається російською мовою, що дає змогу покращити володіння навичками усного та письмового російського мовлення в рамках професійного спілкування.												

Розробник силябусу

Маторіна

Н. М. Маторіна